

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
3400 гр. МОНТАНА, Обл. Монтана, бул. „Трети март“ № 23
тел. 096 / 307 556, 096 / 306 280, Е-mail: info-1201003@edu.mon.bg

УТВЪРЖАВАНЕ:
Албена Иванова
Директор на І ОУ, Монтана
/Заповед № РД 15 - 61/ 01.10.2026 г./

ПЛАН

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАЙНОТО НАПУСКАНЕ И ПО-ПЪЛНО ОБХВАЩАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕ

УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Състав на комисията на ПРПУ :

Председател: **НИНА ГЕОРГИЕВА ГЕЛОВА- УЧИТЕЛ ЦОУД**

1. Секретар: **МИЛЕНА МАТОВА – СТАРШИ УЧИТЕЛ**

2. Членове:

КРИСТИНА ИГНАТОВА - УЧИТЕЛ ЦОУД

НАДЯ НИКОЛОВА - СТАРШИ НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ

НЕДА ХРИСТОВА - СТАРШИ НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ

ЕЛЕНА АСЕНОВА НЕДЕЛКОВА – СТАРШИ НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище е разработена в съответствие с програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, разработена от РУО Монтана, с рамковите европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие и в съответствие с стратегията за развитие на училището. Тя конкретизира ключови мерки в училищната политика за превенция на ранното напускане на училище.

Програмата се основава на водещите принципи и приоритети в Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.

Понятия и дефиниции свързани с отпадането на ученици от образователната система в началното и основно образование.

- отпаднал от училище ученик — всеки ученик, който не успее да завърши обучението в училище до края на учебната година;
- отпадане от училище - процес, като резултат от който ученикът прекратява своето обучение в училище;
- ученик в риск от отпадане от училище - ученик, при когото е налице дори една от причините (икономическа, социална, образователна или етнокултурна), водещи до повишаване на възможността (риска) за не завършване на училище.

II. АНАЛИЗ

В училището се обучават ученици от I до VII клас включително.

Ранно напуснали / отпаднали ученици в училището през 2025/2026 учебна година няма. По отношение риска от ранно напускане на училищно обучение, базирайки се на сравнителен анализ на отсъствията на учениците от учебната 2024/2025, се отчита тенденция на намаляване на отсъствията.

Факторите, допринасящи за повишения риск при всеки един случай са индивидуални, но причините за проблема и последствията са сходни:

личностни - недостатъчни адаптивни способности; недостатъчни волеви качества за преодоляване на трудностите в процеса на учене; несформирана и несистематизирана индивидуална технология за учене; непоследователност в ученето и нетрайни навики за учене; липса на мотивация за учебен труд; негативна нагласа към училището; повишена тревожност и страх от неуспехи; неудовлетвореност от постиженията; неудовлетвореност от статуса в групата/класа;

фактори на семейната среда - отсъствието от страна на родителите във възпитателния подход към детето по отношение на неговите отговорности; липса на определени граници за поведението на детето; недоверие в училището или негативно отношение; negliжиране и/или подценяване на проблема от страна на родителите, особено тези свързани със закъснението за час;

училищни фактори - пропуски в знанията от предходни години; трудности в овладяването на нови знания; слаби резултати; недостатъчна индивидуална подкрепа по отношение на образователното развитие на всяко дете; неумение за утвърждаване във възрастовата среда; конфликтни взаимоотношения с връстниците; социална изолация и отхвърляне, недостатъчна ефективност на взаимодействието „Училище - родители“; допуснати голям брой отсъствия по уважителни и по неуважителни причини от учениците.

Училището се стреми да се противопоставя на факторите, допринасящи за повишения риск от ранното напускане на учениците чрез:

- о квалифицирани учители;
- о интерактивни методи на обучение;
- о възможности за извада;
- о създаване на приятелска среда;
- о добра материална база;
- о индивидуална/допълнителна работа с ученици, застрашени от отпадане;
- о дейности свързани с обгрижването на учениците - осигуряване на закуска, обяд и плод;
- о безплатни учебници;
- о включване в различни училищни и извънучилищни изяви.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на училищна политика за намаляване на риска от ранно напускане на училище, чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.

2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на училищната програма, в резултат на което да намалее броят на учениците в риск от ранно напускане.

3. Разработване на ефективни мерки и дейности за превенция на ранното напускане на училище, както и индивидуално ориентирани корективни педагогически въздействия.

IV. ПРИОРИТЕТИ

1. Достъпно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение, съобразено с индивидуалните потребности на учениците от рисковите групи.

2. Успешна социализация във възрастовата среда.

3. Изграждане на навици, стратегии и модели на поведение за справяне с трудностите в ученето.

4. Оказване на подкрепа за личностно израстване и реализация на всеки ученик.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В изпълнение целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- приложен комплекс от мерки на училищно ниво за превенция и интервенция;
- осигуряване на ресурси и насочване на въздействието за развиване на личността чрез адаптиране на училищната система съобразно установените потребности на застрашените от ранно напускане ученици;
- периодично отчитане ефективността на приложените мерки и коригиращи действия;
- подобрени резултати от обучението, измерени чрез текущ контрол и НВО;
- осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитието на учениците от уязвими етнически общности, деца билингви и на ученици със специални образователни потребности.

Мерки за реализиране на програмата	Отговорни лица	Срок за изпълнение	Индикатори	Очаквани резултати
I. ПРОУЧВАНЕ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ОТПАДАНЕ				
1. Провеждане на работни срещи по екипи с класните ръководители на учениците от I – VII клас за обсъждане обхвата на учениците, посещаемост на учебните занятия и причини за допуснатите отсъствия.	Класни ръководители, Учители в ЦОУД, Директор, Училищен екип, Психолог, Ресурсен учител	От м.ноември 2026г. до м.юни 2027г.	- Идентифициране на ученици в риск - Индивидуална работа с ученици в риск - Осигуряване на възможности за индивидуална изява на учениците - Гражданско образование с приоритет на здравно образование	Цялостно обхващане на учениците в риск от отпадане

			и професионално ориентиране - Ученическо самоуправление;	
2. Идентификация на ученици в риск от отпадане. Индивидуална работа от страна на учителите със застрашените от отпадане ученици.	Класни ръководители Учители по предмети и в ЦОУД Училищен екип Психолог Ресурсен учител Образователен медиатор	От м. ноември 2026г. до м. юни 2027г.	- Изготвяне на индивидуална оценка за всеки ученик в риск. • Ученици с голям брой извинени отсъствия • Ученици, допуснали неизвинени отсъствия • Ученици със слаби резултати от писмените изпитвания за отчитане на входно ниво и последващ текущ контрол;	Намаляване на извинени и неизвинени отсъствия; намаляване броя на учениците със слаби оценки
3. Проучване на факторите, поражащи риска от отпадане за всеки ученик персонално.	Класни ръководители Учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	М. ноември 2026 г., както и по всяко време при включване на ученик в програмата	Индивидуалното проучване на тези индикатори за всеки ученик.	Добиване на по-ясна представа за проблемите на ученика, за да получи адекватна подкрепа и помощ.
4. Понижаване на риска от отпадане и осигуряване на подрепнища среда и ресурси. Включване на ученици в риск от отпадане, както в допълнителна работа с тях, така и в дейности в	Училищен екип Класни ръководители Психолог Ресурсен	До края на м. януари и м. юни 2027 г.	- Работа с ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове - Запознаване на родителите с	Всеки ученик да намери мотивация за посещение в училище и участие в живота на училищната общност. Развитие на разбирането на ученика за постигане на по-голяма отговорност за собственото му

полза на училището.	учител		правилника на училището и възможностите, които той дава за обучение и възпитание на учениците	поведение.
			- Санкционирани мерки- спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище	

II. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА – УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ, АТМОСФЕРА, ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

По-голяма атрактивност на преподавания материал, чрез използване на интерактивни методи и електронни уроци. Прилагане на иновации по всеки учебен предмет, възлагане на индивидуални проекти.	Учители	2026– 2027г.	Брой проведени уроци. Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия;	Привличане на вниманието и интереса на учениците в риск от отпадане за учене.
---	---------	--------------	---	---

III. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Ежемесечна справка от класните ръководители относно допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини.	Класни ръководители	Всеки последен работен ден на календарния месец	Брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини.	По-пълно и навременно обхващане на учениците с допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини застрашени от отпадане.
Ежедневна справка от преподавателите относно отсъстващите ученици.	Учители	Ежедневно - след първия учебен час.	Брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини.	По-пълно и навременно обхващане на учениците с допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини застрашени от отпадане.
Ежемесечна справка от учителите по отделните учебни предмети за ученици с повече от една слаба оценка.	Учители по предмети	Всеки последен работен ден на календарния месец	Брой слаби оценки	Обхващане и включване навреме в програмата на ученици с повече от една слаба оценка.
Включване на учениците с голям	Класни	До трайно	- Брой проведени	Повишаване на успеха на

брой отсъствия и слаби оценки в графика за консултации на учителите и училищния психолог и ресурсен учител.	ръководители по предмети, Учители в ЦОУД Психолог	повишаване на резултатите	консултации с учениците в риск - Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	застрашените от отпадане ученици.
Изготвяне на план за обща подкрепа на учениците, които са допуснали 100 или над 100 отсъствия по уважителни причини.	Класни ръководители Учители по предмети, Психолог	2026 – 2027 г.	Индивидуална работа с ученика с цел поддържане на пропуските в знанията по отделните учебни предмети.	По-търпено и навременно обхващане на учениците с допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини.
Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици.	Класни ръководители Учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	2026–2027 г.	Ученици наставници в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения;	По-голяма ефективност на училищната политика за превенция на риска от отпадане на ученици от училище. Спазване на етиката между ученици и учители.
Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в електронния дневник и училищната документация.	Директор	Ежемесечно от септември 2026г. до юни 2027г.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици системни текущи проверки от страна на ръководството на училището.	Недопускане нарушения на ДОС при воденето на дневниците по паралелки и съвременното сумиране на отсъствията за седмицата на база оправдателни документи.
Участие на учениците в извънкласни и извънучилищни дейности – клубове, атлетики, състезания, конкурси и др.	Учители Учители в ЦОУД	2026 – 2027г.	Дял от учениците, включени в дейностите	Повишаване на знанията, уменията, компетентностите и мотивацията за посещение на училище.
Включване на родителската общност в партньорски дейности и мероприятия за предотвратяване на преждевременното напускане на училище.	Училищно ръководство Учители екип Класни ръководители	2026–2027г.	Брой партньорски дейности и инициативи	Запознаване с проблемите на учениците и подобряване на комуникацията с родителите.

Създаване на позитивна училищна среда. Насърчаване на уважението, толерантността и активното участие на учениците в училищния живот.	Психолог Ресурсен учител	2026 – 2027г.	Постоянно. Брой проведени тематични беседи, дискусии и обучения по теми, свързани с толерантността, взаимомоношенията и превенцията на агресията.	Развити умения за позитивно общуване, сътрудничество и разрешаване на конфликти. Подобряване на взаимоотношенията между учениците и създаване на атмосфера на уважение и взаимно приемане. Повишаване на толерантността към различията и намаляване на проявите на агресия, дискриминация и конфликтно поведение.
Междунституционално взаимодействие. При необходимост координация с отдел „Закрила на детето“, общината, социални услуги и други компетентни институции.	Директор, определени специалисти, Класни ръководители	2026 – 2027г.	При установена необходимост. Брой проведени съвместни инициативи и дейности с участието на външни институции и организации. Брой реализирани съвместни действия/мерки за подкрепа на деца и семейства.	Подобрена координация между институциите; своевременно насочване и подкрепа на деца и семейства в риск; реализирани съвместни действия и обмен на информация; проследяване на случаите и повишена ефективност на предоставяната подкрепа.
Осъществяване на контрол по изпълнението на програмата .	Директор	2026 – 2027г.	Брой осъществени проверки	Ефективна работа на училищната програма за превенция на риска от отпадане на ученици от училище.
IV. КОРЕКТИВНИ МЕРКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ ПРИ УЧЕНИЦИ В РИСК ОТ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ				
При идентифициране на ученик, застрашен от отпадане се сформира екип за разработване	Училищен екип Учители по	В рамките на една учебна седмица, при	Брой ученици, за които е разработен индивидуален	Установяване ефективността на работа на програмата и напредъка на учениците.

индивидуален корективен план за образователна помощ и емоционална подкрепа: 1. Сформиране на училищен екип – класен ръководител; учители, преподаващи в класа на ученика в риск, ресурсен учител, психолог, учителите в ЦОУД 2. Изготвяне на доклад ежесмесчно за състоянието на ученика по време на дългителната работа с него.	предмети Учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	идентифициран ученик в риск от отпадане. Ежесмесчно – последния работен ден на календарния месец за 2026-2027 г.	корективен план. Брой доклади от учителите.	
Работа с ученика в риск от отпадане: 1. Изработване на тематичен план-график от учителите за допълнителна учебна работа, с цел оказване на помощ за усвояване на пропуснатия или неувоен учебен материал. 2. Провеждане на групова работа с класа за проучаване взаимоотношенията на ученика в риск със съучениците му и насоки за оказване на подкрепа. 3. Възлагане на индивидуални задачи и проекти, с цел насърчаване на учебната активност и възможността за себизява на ученика в риск от отпадане. 4. Индивидуална работа на училищния психолог и ресурсен учител с ученика в риск от отпадане.	Училищен екип Учители по предмети Психолог Ресурсен учител Учители в ЦОУД Класни ръководители	В рамките на една учебна седмица при констатиран риск от отпадане 2026 – 2027г. 2026 – 2027 г.	Брой тематични планове и графици. Брой проведени срещи с класа. Брой възложени задачи и проекти. Резултати от изпълнението.	Насърчаване на ученическата активност и възможности за себизява на учениците в риск от отпадане.

Проследяване динамика на развитие на ученика в риск от отпадане и отчитане на резултатите	Училищен екип Учителите по предмети Психолог Ресурсен учител	В края на всеки учебен срок.	Резултатите	Установяване постиженията на учениците и потенциалните им възможности.
Работа с родителите: 1. Провеждане на срещи между родителите и училищния екип за работа с ученика, с цел изясняване на причините за риска от отпадане; Обсъждане на нагласите и емоционалните преживявания на детето в училище.	Училищно ръководство Училищен екип Класни ръководители и учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	2026 – 2027 г.	Брой проведени срещи	Изясняване на причините и набелязване на мерки с родителите за отстраняване на проблемите – недопускане на голям брой извинени и неизвинени отсъствия както и слаби оценки.

Забележка: Планът е отворен за промени и допълнения.

30.09.2026 г.
гр. Монтана

Изготвил плана:
Нина Гелова, Председател на ПРПУ